

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Andorra davant el miratge de l'aïllament

Un acord d'associació per garantir el futur del país

El debat sobre l'acord d'associació amb la Unió Europea es troba en un punt en què cal parlar clar i andorrà. Cerni Escalé i Concòrdia afirmen, amb una seguretat sorprenent, que Andorra no necessita cap acord amb la UE perquè el país ja ha superat crisis de gran magnitud sense tenir-ne cap. Aquesta afirmació, però, es basa en un desconeixement flagrant i molt preocupant de la realitat. Algú pot afirmar, amb rigor, que la resposta d'Andorra a la crisi de BPA o a la pandèmia hauria estat exactament la mateixa si haguéssim disposat d'un acord d'associació amb la UE? És possible sostenir que no va ser precisament l'acord monetari amb Europa el que va oferir credibilitat al nostre país i, alhora, un paraigua essencial al nostre sector bancari i financer durant la crisi del 2015?

És fàcil opinar des de la comoditat de l'abstracció, però la gestió real d'una crisi requereix més que simples suposicions. La intervenció de la BPA va posar a prova la credibilitat financera del país i, sense el vincle establert amb la UE, les conseqüències podrien haver estat molt més greus. Gràcies a l'acord monetari, es va poder garantir l'estabilitat bancària en un moment que Andorra estava a la corda fluixa. Aquells que ara menystenen aquest vincle obliden que, sense ell, la capacitat de resposta hauria estat molt més limitada.

Un altre exemple revelador va ser la pandèmia de la Covid-19.

En un context de caos sanitari mundial, els països es van afanyar a garantir la seva pròpia seguretat abans de pensar en la dels altres. Sense la col·laboració i els mecanismes d'informació establerts amb la UE, Andorra hauria tingut moltes més dificultats per accedir a vacunes i per prendre decisions epidemiològiques basades en dades fiables. És ingenu pensar que en una situació tan delicada un petit país, sense aliances sòlides, hauria pogut gestionar la crisi amb la mateixa eficàcia. Sense

A més de sobirania mal entesa, el rebuig a l'acord és una aposta per la vulnerabilitat

anar més lluny, San Marino ho va tenir més malament que Andorra durant la pandèmia i, al capdavant, va haver d'anar a buscar les vacunes a Rússia.

Els antieuropeus que rebutgen l'acord d'associació plantejgen una tesi aparentment senzilla: Andorra ha sobreviscut fins ara sense formar part de la Unió, per tant, pot continuar fent-ho. Però aquest argument ignora un factor fonamental: el món evoluciona i l'aïllament no és una opció viable. En un entorn econòmic globalitzat, un país que decideix apartar-se de les estructures de cooperació acaba assumint un risc enorme. Sense

un acord d'associació, Andorra no només posaria en perill la seva estabilitat financera i sanitària en futures crisis, sinó que també veuria limitada la seva capacitat d'atraure inversió, d'assegurar l'accés al mercat europeu i de protegir els drets dels seus ciutadans a l'estranger.

Què passaria, doncs, si renunciéssim a aquest acord? Podem permetre'ns córrer el risc de veure'ns relegats a una posició secundària, amb menys oportunitats per a empreses i treballadors? Podem assumir les conseqüències d'una menor capacitat d'influència en les decisions que afecten directament el nostre futur? El rebuig a l'acord no és només una qüestió de sobirania mal entesa, sinó una aposta per la incertesa i la vulnerabilitat. La voluntat de reforçar l'embranchement amb Europa no és una qüestió ideològica, és una mostra de seny andorrà i responsabilitat d'Estat. I davant dels fets, la realitat és inqüestionable: quan Andorra ha necessitat estabilitat, suport i protecció, Europa ha estat un aliat imprescindible. Rebutjar aquesta oportunitat seria un error històric. I com en tants altres moments decisius, el país no es pot permetre el luxe de prendre la decisió equivocada.

Els experiments que es fan en algun laboratori d'idees, sense cap arrelament en la realitat del país, ens abocarien a una dimensió desconeguda però, de segur, perillosa per a Andorra.